

ACCOUNTANTSVERSLAG 2020

Gemeente Stadskanaal

24 juni 2021

BDO

Aanbiedingsbrief

Aan:

de raad van de gemeente Stadskanaal
t.a.v. de heer K. Willems, griffier
Postbus 140
9500 AC STADSKANAAL

Groningen, 24 juni 2021

Kenmerk: EJJ/PS/LD/DC/1050874/019

Geachte leden van de raad,

Wij hebben de jaarrekening 2020 van gemeente Stadskanaal (hierna te noemen: ‘gemeente’) gecontroleerd. Zoals afgesproken in onze opdrachtbevestiging d.d. 10 september 2020, ontvangt u hierbij ons accountantsverslag 2020. In dit verslag hebben we de belangrijkste bevindingen en conclusies van de jaarrekeningcontrole opgenomen.

Onze bevindingen en aanbevelingen hebben wij afgestemd met de organisatie en gemeentesecretaris. Een afschrift van dit verslag is toegezonden aan het college van burgemeester en wethouders.

Het opstellen en controleren van de jaarrekening vraagt elk jaar weer een aanzienlijke inspanning. Dit jaar kwamen daar nog de gevolgen van het coronavirus bij, waardoor wij beperkt bij u op locatie konden langskomen en veel informatie en vragen digitaal hebben moeten afstemmen. Het gevolg hiervan was een iets minder efficiënt proces vanwege de inherente beperkingen aan de digitale middelen. Desondanks denken wij dat het proces goed is verlopen. Bij deze willen wij alle betrokken medewerkers van de gemeente bedanken voor de constructieve en plezierige samenwerking tijdens de controle.

Wij hopen u met dit verslag van dienst te zijn. Vanzelfsprekend zijn wij graag bereid om een nadere toelichting op de inhoud te geven.

Met vriendelijke groet,

BDO Audit & Assurance B.V.
namens deze,

w.g. E.J. Jongsma RA
Partner en extern accountant gemeente Stadskanaal

Ter informatie
De digitale versie van dit document is vanaf de inhoudsopgave interactief. Aan de hand van de navigatiebalk onderaan de pagina en/of de menustructuur bovenaan de pagina kan door het document genavigeerd worden.

VORIGE PAGINA VOLGENDE PAGINA
INHOUDSOPGAVE DASHBOARD

Inhoudsopgave

1. DASHBOARD

2. UITKOMSTEN JAARREKENINGCONTROLE

3. RESULTAAT & FINANCIËLE POSITIE

4. BELANGRIJKSTE BEVINDINGEN

BIJLAGEN

1. Dashboard

1.1 Dashboard accountantscontrole

1.1 Dashboard accountantscontrole

STREKKING CONTROLEVERKLARING

- De jaarrekening 2020 is getrouw.
- De jaarrekening, baten en lasten alsook de balansmutaties in de jaarrekening 2020 zijn in overeenstemming met relevante wet- en regelgeving tot stand gekomen.
- Jaarverslag is verenigbaar met de jaarrekening.
- De grondslagen van de jaarrekening zijn aanvaardbaar en het BBV wordt nageleefd.
- De WNT is nageleefd.
- Wij hebben geen bevindingen ten aanzien van de SiSa-bijlage.
- De samenwerking is constructief en plezierig verlopen.

AANDACHTSPUNTEN VOOR 2021

Naar aanleiding van onze controle over het boekjaar 2020 noemen wij vanuit onze natuurlijke adviesfunctie de volgende aandachtspunten voor 2021:

- Blijvende aandacht voor financiële positie is noodzaak.
- Invoering rechtmatigheidsverantwoording 2021.
- Afhandeling IB-signalen ToZo.

RESULTAAT 2020

(x €1.000)	2020	Begroting (na wijziging)
Saldo van baten en lasten	-/- 892	-/- 9.876
Mutatie reserves	-/- 51	3.207
Resultaat	-/- 943	-/- 6.669

- Het forse positieve verschil tussen boekjaar 2020 en begroting na wijziging is in belangrijke mate het gevolg van de lagere exploitatiebijdrage voor Wedeka, de verkoopresultaten op grondexploitaties en lagere lasten ten aanzien van een aantal projecten.
- Het resultaat is in de jaarrekening nader geanalyseerd.

SOCIAAL DOMEIN & TOZO

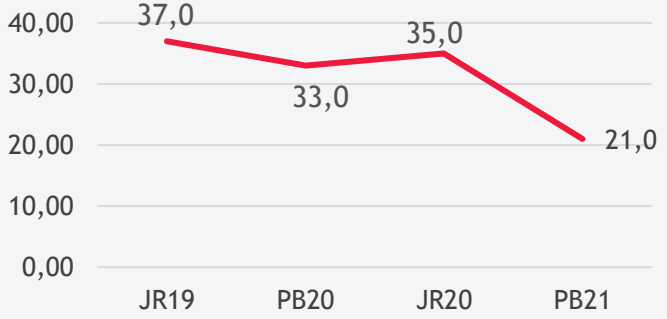
- Voor de lasten WMO is zichtbaar dat de gemeente voldoende aandacht heeft voor de kostenontwikkeling en ook levering van de gefactureerde zorgprestaties.
- Voor WMO ZIN sluit uw administratie aan bij de verantwoordingen van de zorgaanbieders en is de prestatielevering voldoende onderbouwd.
- De SVB toetst niet op levering van zorg. Hierdoor is sprake van een onzekerheid. De gemeente krijgt hierover zelf middels de ingerichte processen voldoende zekerheid.
- Onzekerheid prestatielevering Jeugdzorg via RIGG € 0,2 mln.

BELANGRIJKSTE BEVINDINGEN

- Financiële onrechtmatigheid van € 800.000 als gevolg van onjuist of niet toepassen van de EU-aanbestedingsregels.

UW FINANCIËLE POSITIE

SOLVABILITEIT

De solvabiliteit laat een dalende lijn zien, op basis van het resultaat 2020 is een stijging gerealiseerd. De begroting 2021 voorziet een forse daling van de solvabiliteit. Hierdoor daalt eveneens het weerstandsvermogen.

2. Uitkomsten jaarrekeningcontrole

2.1 Corona en impact op de jaarrekeningcontrole
2.2 De jaarrekening is getrouw & rechtmatig
2.3 Rechtmatigheid van de jaarrekening
2.4 Aandachtspunten voor 2021

2.1 Corona en impact op de jaarrekeningcontrole (1)

COVID-19 impact op boekjaar 2020

Zie hiervoor onze management letter en de BADO-notitie

Het proces van de totstandkoming en controle van de jaarrekening is goed verlopen

De gevolgen van COVID-19 zijn nader toegelicht in paragraaf COVID-19

Inleiding: COVID-19 en de jaarrekening 2020

De situatie en ontwikkelingen rond het coronavirus hebben een grote impact gehad op het afgelopen jaar en dus ook op de jaarrekening over het boekjaar 2020. Ook voor 2021 zal dit naar verwachting nog in belangrijke mate het geval zijn. Wij hebben in onze management letter u hierover ook al geïnformeerd en zijn de afgelopen periode meerdere keren in overleg geweest met uw organisatie.

Eind februari is de BADO-notitie met betrekking COVID-19 “effecten en risico's voor decentrale overheden” uitgekomen. In deze notitie is een groot aantal aandachtspunten beschreven voor het opstellen en controleren van de jaarrekening 2020. Deze notitie is behandeld in de Sectorcommissie Decentrale Overheden van de NBA en is daarmee ook richtinggevend geweest bij onze controle van de jaarrekening 2020. Wij verwijzen voor deze aandachtspunten, de impact op getrouwheid en rechtmatigheid, de controleaanpak en de specifieke attentiepunten ten aanzien van de posten in de jaarrekening naar deze notitie (zie: notitie-effecten-en-risicos-corona-voor-jaarrekening-2020-decentrale-overheden.pdf (nba.nl)).

In deze paragraaf informeren wij u over het proces van onze controle in relatie tot COVID-19 en onze specifieke bevindingen die impact hebben op onze controle, de verslaggeving en onze controleverklaring.

De totstandkoming van de jaarrekening en het proces van de controle i.r.t. COVID-19

Zoals aangegeven in onze aanbiedingsbrief heeft zowel het samenstellen van de jaarrekening als onze controle grotendeels digitaal en op afstand plaatsgevonden. Naar aanleiding van dit proces hebben wij de volgende opmerkingen:

- Ook al zijn we het digitale werken al meer dan een jaar gewend, het blijft bijzonder mooi om te constateren dat het mogelijk is geweest de jaarrekening tijdig op te stellen en te controleren. De samenwerking was, ondanks alle COVID-19 maatregelen, plezierig en constructief.
- Het proces heeft als gevolg van corona-omstandigheden geen noemenswaardige vertraging opgelopen.
- De specifieke werkzaamheden als gevolg van corona zijn voorafgaand aan het controleproces met uw organisatie afgestemd.

Impact op verslaggeving

Het BBV kent zoals bekend een aantal verplicht voorgeschreven paragrafen. Het staat de gemeente vrij om naast de verplichte paragrafen zelf paragrafen aan de begroting of jaarstukken toe te voegen. COVID-19 is een gebeurtenis die niet slechts aan één programma of taakveld is toe te rekenen. Het heeft betrekking op de gehele gemeente en heeft betrekking op veel programma’s en taakvelden.

De gemeente heeft er daarom voor gekozen om in één overzichtelijke paragraaf toe te lichten welke gevolgen COVID-19 op de gemeente Stadskanaal heeft (gehad) en welke maatregelen, activiteiten en werkzaamheden de gemeente heeft genomen. Voor een uitgebreide toelichting verwijzen wij naar de paragraaf COVID-19 van de jaarrekening.

2.1 Corona en impact op de jaarrekeningcontrole (2)

Corona gerelateerde bevindingen

In onze controle hebben wij uitgebreid aandacht besteed aan de impact van het coronavirus op de jaarrekening 2020. De belangrijkste bevindingen uit onze controle die relevant zijn in relatie tot uw interne beheersing of ons oordeel bij de jaarrekening zijn:

- Inkopen (kosten): In zijn algemeenheid geldt als aandachtspunt dat ingekochte werkzaamheden mogelijk geen doorgang hebben kunnen vinden, er dus geen prestatie is geleverd en dat facturen in dat geval mogelijk onterecht zijn betaald. In dit kader hebben wij de organisatie gevraagd een inventarisatie te maken van inkoopcontracten waar in afwijking van het oorspronkelijke contract prestaties anders of niet zijn geleverd en welke afspraken daar met de leverancier zijn gemaakt over facturering. De verkregen inventarisatie geeft geen aanleiding tot identificatie van (materiële) rechtmatigheidsissues op dit punt.

- Subsidies (kosten): Hier doet zich in beginsel een vergelijkbare situatie voor waarbij een gesubsidieerde instelling de prestaties die tegenover het recht op subsidie staan, mogelijk niet of anders heeft geleverd. De BADO-notitie stelt dat het college in dergelijke gevallen moet bepalen hoe om te gaan met deze eventuele afwijking van de subsidievoorwaarden bij de afwikkeling van de subsidie. In dit kader hebben wij de organisatie gevraagd om een inventarisatie te maken van de subsidies waar prestaties mogelijk niet of anders zijn geleverd inclusief opvolging daarop van de gemeente. De verkregen inventarisatie geeft geen aanleiding tot mogelijke (materiële) rechtmatigheidsissues.

2.2 De jaarrekening is getrouw en rechtmatig

De jaarrekening 2020 is getrouw

Wij hebben bij de jaarrekening 2020 van de gemeente Stadskanaal een goedkeurende controleverklaring afgegeven met betrekking tot de getrouwheid en rechtmatigheid. Een goedkeurende verklaring met betrekking tot getrouwheid betekent dat de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2020 als van de activa en passiva per 31 december 2020 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV). Naast de geconstateerde en verwerkte controleverschillen, zijn tijdens onze controle tevens resterende controleverschillen geconstateerd ten aanzien van getrouwheid en rechtmatigheid. Wij zijn met u overeengekomen dat wij tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven 5% van de goedkeuringstolerantie rapporteren, alsmede afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

POST/OMSCHRIJVING VAN DE TOELICHTING (x € 1.000)	FOUTEN	ONZEKERHEDEN	VERWIJZING
Getrouwheid			
Sociaal domein – onzekerheden afrekening RIGG		205	
Totaal	-	**205**	
Materialiteit (1% voor fouten, 3% voor onzekerheden)	1.250	3.750	
Door de gemeenteraad vastgestelde rapporteringstolerantie	62	186	

Wij hebben, voor zover mogelijk, het college verzocht om de onzekerheden te corrigeren. Het college heeft gemotiveerd aangegeven waarom zij deze verschillen niet heeft verwerkt en dat zij van oordeel is dat deze posten zowel individueel als gezamenlijk niet materieel zijn voor de jaarrekening als geheel. Deze verschillen en de analyse van de impact zijn bevestigd in de bevestiging van het college bij de jaarrekening.

Wij concluderen dat de resterende niet-verwerkte controleverschillen zowel individueel als gezamenlijk niet materieel zijn voor de jaarrekening als geheel en hebben derhalve een goedkeurende verklaring verstrekt met betrekking tot de getrouwheid.

2.3 Rechtmatigheid van de jaarrekening

De baten en lasten alsook de balans-mutaties in de jaarrekening 2020 zijn in overeenstemming met relevante wet- en regelgeving tot stand gekomen

Naast de gecorrigeerde controleverschillen en de vastgestelde onzekerheden in het kader van de getrouwheid van de jaarrekening zijn de volgende controleverschillen ten aanzien van het aspect rechtmatigheid geconstateerd. Wij zijn met u overeengekomen dat wij tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven 5% van de goedkeuringstolerantie rapporteren, alsmede afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

POST/OMSCHRIJVING VAN DE TOELICHTING (x € 1.000)	FOUTEN	ONZEKERHEDEN	VERWIJZING
Rechtmatigheid			
Ongesaldeerde getrouwheidsfouten en/of onzekerheden		205	2.2
Financiële vertaling rechtmatigheidsfouten PGB's	102		4.2
Aanbestedingsrechtmatigheid	800		4.4
Totaal	**902**	**205**	
Materialiteit (1% voor fouten, 3% voor onzekerheden)	1.250	3.750	
Door de gemeenteraad vastgestelde rapporteringstolerantie	62	186	

Wij concluderen dat de resterende niet-verwerkte controleverschillen zowel individueel als gezamenlijk niet materieel zijn voor de jaarrekening als geheel en hebben derhalve een goedkeurende verklaring verstrekt met betrekking tot de rechtmatigheid.

2.4 Aandachtspunten voor 2021

Inleiding

Naar aanleiding van onze controle van de jaarrekening 2020 hebben wij een aantal bevindingen en aanbevelingen over het afgelopen boekjaar weergegeven. Daarnaast willen wij, vanuit onze natuurlijke adviesfunctie, de volgende aandachtspunten voor het komende jaar benoemen.

1. **Ontwikkeling en maatregelen in relatie tot Financiële Positie**
   Zoals in de jaarstukken door het college in de paragraaf weerstandsvermogen is toegelicht wordt naar aanleiding van het preventieve toezicht op de begroting 2021 voor de begroting 2022 geen perspectiefnota met een financieel kader voor de begroting 2022 opgesteld. In plaats daarvan wordt in de aanloop naar het vaststellen van de begroting 2022 een traject opgestart waarbij een herstelplan vastgesteld wordt. Hierin kunnen landelijke ontwikkelingen, onder andere met betrekking tot het budget voor Jeugdzorg en de herijking van het gemeentefonds, dan optimaal meegenomen worden met als doel een zo reëel mogelijk financieel (meerjaren)perspectief te schetsen. Ofschoon dit onderwerp vanzelfsprekend reeds nadrukkelijk uw aandacht heeft blijft dit voor 2022 daarmee het belangrijkste bestuurlijke aandachtspunt.

2. **Invoering rechtmatigheidsverantwoording**
   In onze eerdere rapportages zijn wij uitgebreid ingegaan op de ontwikkeling van de rechtmatigheidscontrole door de externe accountant naar de rechtmatigheidsverantwoording door het college. De commissie BBV heeft in december 2020 de concept notitie rechtmatigheidsverantwoording met de nadere spelregels voor de rechtmatigheidsverantwoording ter consultatie openbaar gemaakt. Wij hebben vernomen dat op deze consultatie veel reacties zijn binnengekomen die door de commissie BBV worden verwerkt. Gelijktijdig vindt de wetsbehandeling in de Tweede Kamer plaats. Daarna volgen nog de nodige aanpassingen van het BBV en andere wetgeving. Tijdige implementatie is daarmee een aandachtspunt.

3. **Afhandeling IB-signalen ToZo**
   De Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (ToZo) is een van de maatregelen van het kabinet om ondernemers te ondersteunen tijdens de coronacrisis. ToZo is een rechtstreeks gevolg geweest van de coronacrisis. De gemeente Stadskanaal heeft ook ToZo-uitkeringen verstrekt. Zoals verderop in dit verslag in hoofdstuk 4.7 wordt beschreven geldt dat mits bij de gemeente Stadskanaal sprake is van een toereikend M&O-beleid de in 2020 nog niet afgehandelde IB-signalen inzake ToZo niet behoeve te leiden tot een onzekerheid of fout in de verantwoording over 2020. De uitvoering van het M&O-beleid loopt door in 2021. Afhandeling van IB-signalen in 2021 (na sluiting van de administratie over 2020) met gevolgen voor eerder afgegeven beschikkingen ToZo, moeten worden verantwoord in de SiSa-bijlage over 2021. Uiteraard moet de gemeente in 2021 uitvoering blijven geven aan haar M&O-beleid en controleplan in deze. Bij eventuele niet naleving dienen wij daarover te rapporteren in ons accountantsverslag bij de jaarrekening 2021.

3. Resultaat & financiële positie

3.1 Resultaat 2020
3.2 Financiële positie

3.1 Resultaat 2020

Resultaat 2020 ten opzichte van de gewijzigde begroting bedraagt € 5,7 miljoen

Het resultaat van gemeente Stadskanaal over het jaar 2020 ten opzichte van de gewijzigde begroting bedraagt € 5,7 miljoen voordelig. In het onderstaand overzicht is het resultaat in het kort weergegeven:

OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN (x 1.000)	2020	BEGROTING NA WIJZIGINGEN	VERSCHIL
Saldo van baten en lasten	-/- 892	-/- 9.876	8.984
Onttrekkingen reserves	9.705	13.593	-/- 3.888
Dotatie aan reserves	-/- 9.755	-/- 10.386	631
Resultaat	**-/- 942**	**-/- 6.669**	**5.727**

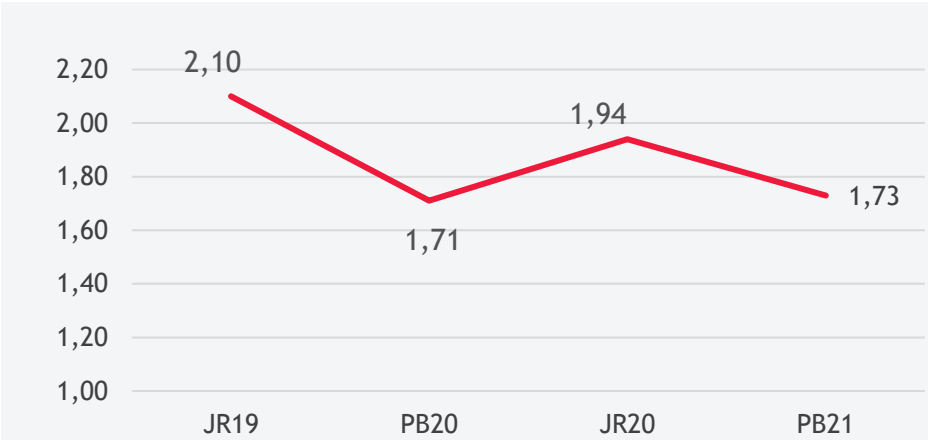
Resultaat fors voordeliger dan begroot

Het resultaat 2020 wijkt ruim 4% af van de totale begrote lasten (na wijziging). Op basis van onze ervaringsnorm bij decentrale overheden is een afwijking van 2-3% inherent aan een complex begrotingsproces. Afwijkingen daarboven kunnen wijzen op een minder goed voorspellend vermogen.

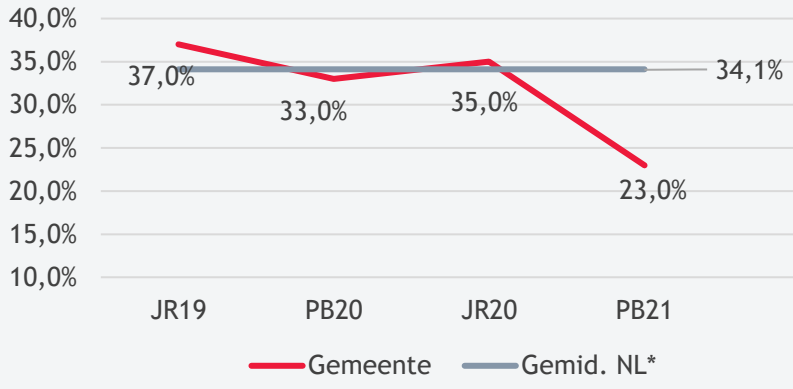
De afwijkingen van de begroting zijn in de jaarrekening in detail geanalyseerd. Het ten opzichte van de gewijzigde begroting significant voordeliger resultaat komt in belangrijke mate voort uit lagere gerealiseerde lasten dan begroot. Dit veelal als gevolg van onderbestedingen op de respectievelijke taakvelden. In de over 2020 gerealiseerde afwijkingen spelen ook de effecten van COVID-19 en aanvullend verkregen specifieke middelen een rol.

3.2 Financiële positie (1)

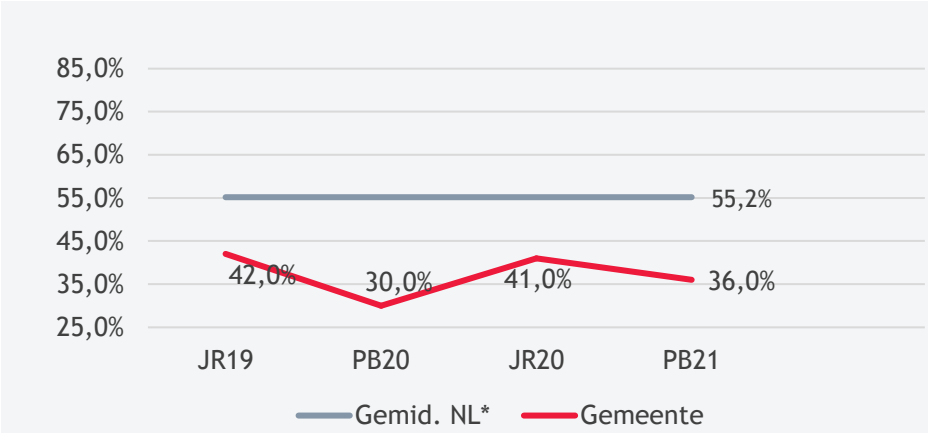
RATIO WEERSTANDSVERMOGEN

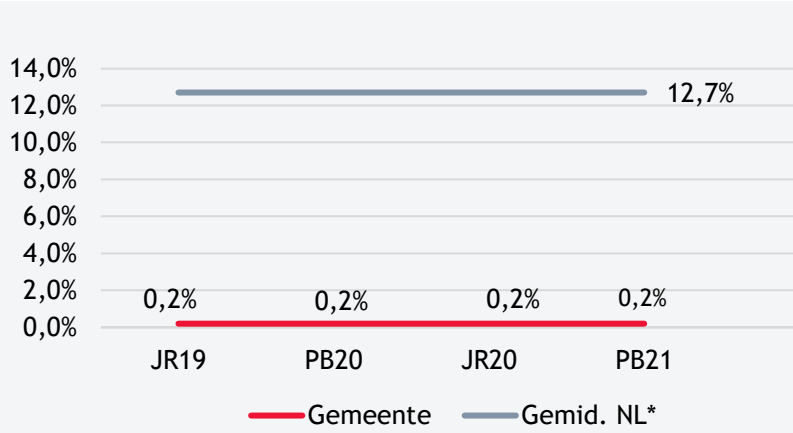
SOLVABILITEITSRATIO

NETTO SCHULDQUOTE

RATIO GRONDEXPLOITATIE

** De bron voor de gemiddelden NL betreft het gemiddelde over 2019 voor gemeenten in de categorie 20.000 tot 50.000 inwoners. Data gebaseerd op www.waarstaatjegemeente.nl.*

3.2 Financiële positie (2)

Kengetallen moeten in relatie tot elkaar worden bezien

Uw financiële positie is ruim voldoende

De gemeente kan aan haar lange termijn-verplichtingen voldoen

Financieel risico als gevolg van de grondexploitatie is laag

Onze rol in relatie tot het weerstandsvermogen en financiële kengetallen

De analyse van het weerstandsvermogen en de financiële kengetallen is een onderdeel van het jaarverslag en de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing. Vanuit onze controlerende rol dienen wij vast te stellen of het jaarverslag (en dus deze paragraaf) niet strijdig is met de jaarrekening en geen materiële onjuistheden bevat. De kengetallen moeten altijd in relatie tot elkaar worden bezien. Uit de combinatie van de kengetallen kan een beeld worden gemaakt van de financiële positie van de gemeente. Daarbij kan ook inzichtelijk worden gemaakt wat de oorzaak is van een sterke of zwakke financiële positie. De financiële kengetallen geven, met de inherente beperkingen hierbij, inzicht in (de ontwikkeling van) uw financiële positie, mede in relatie tot de landelijke benchmark.

Weerstandsvermogen gemeente Stadskanaal

In de paragraaf weerstandsvermogen heeft het college een overzicht opgenomen van de weerstandscapaciteit. De weerstandscapaciteit bedraagt volgens deze paragraaf € 17,5 miljoen. In de paragraaf weerstandsvermogen zijn de relevante risico's benoemd. De gemeente heeft op basis van interne berekeningen het totale bedrag aan risico's waaraan de organisatie is blootgesteld bepaald op € 9,0 miljoen. Het weerstandsvermogen van de gemeente Stadskanaal is daarmee volgens het GTK 2020 per ultimo 2020 voldoende te noemen.

Zoals ook in de begroting 2021 en de maatregelennota 2021-2024 is aangegeven, is de financiële positie van de gemeente Stadskanaal zorgelijk. Naar verwachting teert de gemeente de komende jaren verder in op haar reserves, waarmee de beschikbare (incidentele) weerstandscapaciteit naar verwachting steeds verder onder druk komt te staan.

Solvabiliteit en netto-schuldquote

De solvabiliteit bedraagt 35% ultimo 2020. Voor de solvabiliteit geldt dat hoe hoger dit percentage is, hoe beter de gemeente Stadskanaal in staat is om haar verplichtingen op lange termijn te voldoen. Per ultimo 2020 valt de solvabiliteit in de categorie gemiddeld risicovol.

De netto-schuldquote bedraagt 41%. De netto-schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie en de hoogte van de investeringen uit het nabije verleden. Per ultimo 2020 valt de netto-schuldquote in de categorie minst risicovol.

Ratio grondexploitatie

Voor de ratio grondexploitatie geldt dat hoe lager deze is, hoe beter. De ratio grondexploitatie van de gemeente Stadskanaal is relatief laag (0,2%) ten opzichte van het gemiddelde (12,7%), doordat de waarde van de grondposities zeer laag is ten opzichte van de totale baten. Een ratio grondexploitatie <20% is volgens het GTK het minst risicovol.

4. Belangrijkste bevindingen

4.1 Interne beheersing en rechtmatigheidsverantwoording
4.2 Sociaal domein uitgelicht
4.3 Aanbestedingsrechtmatigheid
4.4 Begrotingsrechtmatigheid
4.5 BBV, WNT en SiSa

4.1 Interne beheersing en rechtmatigheidsverantwoording (1)

Onze aanpak voor 2021 is vooral gegevensgericht

Thema frauderisicobeheersing komt nog nadrukkelijker op de agenda

Interne beheersing en onze aanpak voor 2021

Als onderdeel van de jaarrekeningcontrole hebben wij een interim-controle uitgevoerd. De bevindingen naar aanleiding van deze controle hebben wij opgenomen in onze raadsbrief d.d. 15 december 2020.

Evenals vorig jaar hebben wij daarin samenvattend geconstateerd dat de interne beheersing niet altijd zichtbaar (voor ons toetsbaar) is. Dit betekent derhalve niet dat uw gemeente niet in control is, maar wel dat het in control zijn voor ons niet toetsbaar blijkt aan de hand van controlesporen in de processen en systemen. Derhalve konden wij voor onze controle niet steunen op uw interne beheersing en hebben wij de jaarrekening voornamelijk achteraf en gegevensgericht gecontroleerd (middels deelwaarnemingen, cijferbeoordelingen, steekproeven etc.).

Fraude (ontwikkelingen)

De komende jaren zal er vanuit de accountantscontrole nog nadrukkelijker aandacht worden gegeven aan fraudepreventie. Onze beroepsorganisatie de NBA heeft hiertoe een notitie “Best practice maatregelen frauderisicobeheersing voor bestuurders en toezichthouders” onderhanden. In deze notitie komt nadrukkelijk de rol van bestuurders en toezichthoudende organen zoals de gemeenteraad bij het voorkomen en detecteren van fraude aan de orde. Door de nadruk te leggen op het voorkomen van fraude kunnen de gelegenheden tot fraude afnemen. Dit vraagt om actief toezicht op risico’s en beheersmaatregelen ter voorkoming van fraude. Ook de accountant heeft hierin een belangrijke rol. Landelijk vinden er diverse pilots plaats waar in de controleverklaring 2020 van de accountant uitgebreider wordt gerapporteerd over het thema fraude. De best practice van de NBA is erop gericht het fraudebewustzijn en de frauderisicobeheersing te vergroten.

Uw gemeente kent een specifieke frauderisicoanalyse, welke in 2019 door het college is vastgesteld. In de paragraaf risicobeheersing en weerstandsvermogen in de begroting en het jaarverslag zijn de belangrijkste risico’s weergegeven. Ook de Gedragscode integriteit bestuurders, Gedragscode voor goed ambtelijk handelen en Regeling Melding Vermoeden Misstand zijn ingestelde beheersmaatregelen. Graag gaan wij met u in overleg over het vergroten van de actieve rol van de gemeenteraad / auditcommissie ten aanzien van frauderisicobeheersing.

4.1 Interne beheersing en rechtmatigheidsverantwoording (2)

Invoering rechtmatigheids-verantwoording 2021

Update Invoering rechtmatigheidsverantwoording door het college

In onze eerdere rapportages zijn wij uitgebreid ingegaan op de ontwikkeling van de rechtmatigheidscontrole door de externe accountant naar de rechtmatigheidsverantwoording door het college. De commissie BBV heeft in december 2020 de concept notitie rechtmatigheidsverantwoording met de nadere spelregels voor de rechtmatigheidsverantwoording ter consultatie openbaar gemaakt. Wij hebben vernomen dat op deze consultatie veel reacties zijn binnengekomen die door de commissie BBV worden verwerkt. Gelijktijdig vindt de wetsbehandeling in de Tweede Kamer plaats. Daarna volgen nog de nodige aanpassingen van het BBV en andere wetgeving.

De invoering van de rechtmatigheidsverantwoording heeft gevolgen voor de (interne) beheersing van de organisatie en ook de rol van de accountant verandert hierdoor. Wij verwachten dat dit voor de meeste gemeenten een uitdaging is, maar naar onze mening ook een kans voor uw organisatie en interne beheersing. Wanneer de rechtmatigheidsverantwoording met terugwerkende kracht wordt ingevoerd, wordt de gemeente Stadskanaal immers zelf verantwoordelijk voor de rechtmatigheidsverantwoording en moet het college een (onderbouwde) mededeling doen omtrent de naleving van de rechtmatigheid. De wetswijziging is niet alleen een technische verandering maar ook een cultuurverandering die effect heeft op de bedrijfsvoering van de organisatie.

Stand van zaken binnen uw gemeente

Stand van zaken binnen uw gemeente

In onze management letter 2020 hebben wij eerder aandacht gevraagd voor het leggen van een duidelijke basis voor een goede invulling van de rechtmatigheidsverantwoording door het college. De gemeente Stadskanaal heeft in dit kader inmiddels stappen gezet om de uitvoering van toetsingen die hiervoor nodig zijn zoveel mogelijk uit te besteden. Dat is mogelijk, maar het begint bij kaderstelling en opdrachtgeverschap vanuit de gemeente zelf. De verantwoordelijkheid voor het borgen van een goede interne beheersing kan niet uitbesteed worden; interne aansturing en coördinatie zijn minimaal noodzakelijk.

Met de uitwerking van het plan van aanpak zullen naar wij hebben begrepen ook deze aspecten worden geadresseerd. Een sluitende inrichting van de VIC ten aanzien van de in dit kader relevante rechtsmatigheidsaspecten is onderhanden.

Naast de organisatorische aspecten die geregeld moeten worden is ook betrokkenheid en kaderstelling vanuit de raad belangrijk. Naar wij hebben begrepen zal hier op korte termijn nadere invulling aan worden gegeven.

4.2 Sociaal domein uitgelicht (1)

Geen fouten en onzekerheden ten aanzien van WMO ZIN

Sociaal domein in de jaarrekening

De lasten van de gemeente Stadskanaal met betrekking tot het sociaal domein voor wat betreft zorg in natura (WMO, Jeugd) en PGB's bedraagt over 2020 ruim € 24,4 miljoen. Belangrijk aandachtspunt in het kader van onze controle is de levering en juiste verantwoording van de kosten van zorg, zowel voor wat betreft de getrouwheid als rechtmatigheid.

WMO ZIN

De productieomvang van WMO ZIN bij zorginstellingen bedraagt in 2020 circa € 8,5 miljoen. De toekenning van voorzieningen in het kader van WMO ZIN vindt plaats vanuit de gemeente Stadskanaal. De gemeente heeft derhalve zelf inzicht in de cliënten en de gemaakte afspraken. Met betrekking tot de lasten WMO ZIN vraagt de gemeente Stadskanaal per zorginstelling om een controleverklaring bij de productieverantwoording op basis van het landelijk protocol.

Uit onze controle blijkt dat er door de gemeente geen verschillen zijn geconstateerd tussen de eigen administratie en de productie-verantwoordingen welke zijn voorzien van een controleverklaring.

Vanuit een aantal zorginstellingen is geen controleverklaring ontvangen, waarmee kan worden onderbouwd dat voor de gefactureerde zorg ook daadwerkelijk prestaties zijn verricht. Hierdoor is sprake van een onzekerheid ten aanzien van prestatielevering, zowel omtrent de getrouwheid als rechtmatigheid van deze lasten. Tevens is een deel van de zorgkosten, via zorgaanbieders, niet opgenomen in de controle omtrent de productieverantwoordingen.

Uitgaande van de interne beheersing op het proces van beschikkingen tot en met betalingen bij uw gemeente, de ervaringen uit voorgaand jaar, de uitkomsten van de in 2020 ontvangen controleverklaringen en de ontvangen productieverantwoordingen blijft er een onzekerheid over welke onder de rapporteringstolerantie valt en derhalve niet is opgenomen in het overzicht van controleverschillen.

Jeugdzorg ZIN

In de jaarrekening worden de baten en lasten van de Jeugdzorg verantwoord, waarvan een deel van de financiële administratie is ondergebracht bij de Regionale Inkooporganisatie Groninger Gemeenten (hierna vermeld als: RIGG). De gemeenten zijn zelf verantwoordelijk voor de toekenning van de zorg. De RIGG sluit zelf de contracten af met de zorginstellingen. De administratie inclusief opstellen van betaalvoorstellen wordt eveneens verzorgd door de RIGG. De verantwoording door de instellingen over de geleverde zorg verloopt via het RIGG.

In het kader van deze jaarrekeningcontrole 2020 steunen wij mede op werkzaamheden die huisaccountant PWC van de RIGG in dit kader heeft uitgevoerd bij de RIGG over het boekjaar 2020. In dit kader heeft afstemming plaatsgevonden met PWC; wij hebben op grond van de controlestandaard COS 402 en de NBA-handreiking 1122 "Gevolgen voor de accountantscontrole van het uitbesteden van taken aan uitvoeringsorganisaties bij decentrale overheden" vooraf audit instructies verstrekt en hebben de uitgevoerde werkzaamheden achteraf gereviewd. Conclusie is dat wij kunnen steunen op de door PWC uitgevoerde controlewerkzaamheden.

Vanuit de verantwoording van het RIGG volgt voor de gemeente Stadskanaal een onzekerheid voor wat betreft geleverde zorgprestaties voor een bedrag van € 205.000.

4.2 Sociaal domein uitgelicht (2)

Fouten PGB's gebaseerd op projectiebrieven SVB

Total rechtmatigheids-fout PGB's € 102.000

Persoonsgebonden budgetten

De SVB controleert zorgovereenkomsten, toetst facturen en declaraties en betaalt uit aan zorgverleners of andere instellingen. Gemeente Stadskanaal verstrekt de beschikkingen PGB en is verantwoordelijk voor een adequate cliëntregistratie en het vaststellen van de prestatielevering. Uit de accountantscontrole 2020 bij de SVB blijkt dat landelijk sprake is van een oordeel met beperking. Ten aanzien van de rechtmatigheidsfouten zijn de foutpercentages opgenomen in de gemeente specifieke projectiebrieven. De voor gemeente Stadskanaal geldende percentages voor rechtmatigheidsfouten en voor getrouwheidsfouten voor zowel de WMO als Jeugdzorg zijn opgenomen in onderstaande tabel:

PGB PER CATEGORIE	FINANCIËLE RECHTMATIGHEIDSFOUT	FINANCIËLE GETROUWHEIDSFOUT
Jeugdzorg	3,40%	1,98%
WMO	1,81%	1,87%

De financiële rechtmatigheidsfout voor pgb voor de gemeente bedraagt circa € 55.437 (WMO € 32.746, Jeugdzorg € 22.691). Voor de getrouwheidsfouten geldt dat deze gelijk zijn voor alle gemeenten in Nederland. De financiële getrouwheidsfout bedraagt € 47.046 (WMO € 33.831, Jeugdzorg € 13.214).

De SVB toetst niet op levering van de zorg. Hierdoor is er sprake van een onzekerheid. De gemeente verkrijgt echter zekerheid door intern ingerichte processen, zoals het toekenningsproces, de controles op betalingen waardoor deze onzekerheid in voldoende mate teniet wordt gedaan. Er resteert een onzekerheid welke onder de rapporteringstolerantie valt en derhalve niet is opgenomen in het overzicht van controleverschillen.

4.3 Aanbestedingsrechmatigheid

Financiële onrechtmatigheid bedraagt u.h.v. EU-aanbesteden € 800.000

Aanbestedingen

In het kader van de rechtmatigheidscontrole hebben wij de juiste toepassing van de Europese aanbestedingsrichtlijnen gecontroleerd aan de hand van een zogenaamde spendanalyse (beoordeling achteraf van alle crediteuren op juiste naleving aanbestedingsregels).

Vertrekpunt hiervoor is de door de gemeente Stadskanaal intern voorbereide spendanalyses zoals die intern op ons verzoek is opgesteld. Ofschoon hiermee een belangrijke basis voor onze controle is gelegd geldt als constatering dat een dergelijke (periodieke) interne analyse nog geen staand proces is. Juist in het (verder) ondervangen van geconstateerde rechtmatigheidsfouten kan dit – in combinatie met periodieke rapportage en opvolging binnen de organisatie – goed bruikbaar instrument zijn.

Op basis van de uitgevoerde en door ons nader beoordeelde en aangevulde spendanalyse over boekjaar 2020 zijn diverse onrechtmatigheden gebleken. Deze tellen op tot een bedrag van € 800.000 en zijn derhalve meegewogen in onze oordeelsvorming zoals samengevat in hoofdstuk 2 van deze rapportage. Hoewel het gevonden bedrag aan onrechtmatigheden de geldende controletoleranties niet te boven gaat blijft dit onderwerp daarmee een punt van aandacht.

Daarbij is in de dagelijkse praktijk van gemeenten een verandering en verzakelijking van de markt zichtbaar, waardoor bijvoorbeeld subsidies steeds vaker het karakter krijgen van inkoop. Het overleg in de Sectorcommissie Decentrale Overheden (SDO) van de NBA heeft onder meer geleid tot een ‘good practice’ voor de uitvoering van de controle op aanbestedingsrechtmatigheid bij de jaarrekeningcontrole van gemeenten, provincies en gemeenschappelijke regelingen. Deze good practice omvat naast controle technische informatie ook de belangrijkste aandachtsgebieden als gevolg van de complexe aanbestedingswetgeving. Wij constateren dat de door de gemeente intern gemaakte analyse nog niet altijd (zichtbaar) juist en volledig aansluiten op de vereisten die vanuit dit kader gelden. Mede in relatie tot de implementatie van de rechtmatigheidsverklaring door het college (zie 4.1) vormt dit derhalve nog een aandachtspunt richting toekomst.

4.4 Begrotingsrechtmatigheid

Begrotingsrechtmatigheid

In totaal heeft uw gemeente circa € 129,6 miljoen aan lasten begroot na wijziging, tegenover circa € 122,8 miljoen aan werkelijke lasten in 2020. Dit is in totaal een onderschrijding van € 6,6 miljoen. Aan baten had uw gemeente een bedrag van € 119,8 miljoen begroot na wijziging, tegenover € 122,1 miljoen aan werkelijke baten in 2020. In totaal gaat het om een hogere realisatie van baten van ca € 2,3 miljoen.

Naast het gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten kent een gemeente ook het gerealiseerde resultaat. Dit is het gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten plus of min de tussentijdse resultaatbestemmingen. Deze bestemmingen bestaan uit in de loop van het jaar gedane onttrekkingen uit reserves minus de tussentijdse stortingen in reserves. De stortingen in dan wel onttrekkingen aan reserves vinden plaats op basis van door u genomen besluiten.

De gemeenteraad autoriseert de begroting en stelt de kaders voor het college vast. Het college is verantwoordelijk voor de uitvoering van het beleid binnen de gestelde begroting. Begrotingsafwijkingen dienen tijdig gesignaleerde en gerapporteerd te worden aan de gemeenteraad. Bij begrotingsoverschrijdingen die niet gedurende het jaar zijn voorgelegd aan de gemeenteraad is formeel sprake van een onrechtmatigheid. Echter hoeven deze overschrijdingen niet altijd te worden meegewogen in het accountantsoordeel bijvoorbeeld indien de overschrijdingen geheel of grotendeels worden gecompenseerd door direct gerelateerd opbrengsten of overschrijdingen bij open-einde regelingen.

Controle begrotingsrechtmatigheid

Naast de controle op de rechtmatige totstandkoming van de baten, lasten en balansmutaties in de jaarrekening 2020, hebben wij de begrotingsrechtmatigheid gecontroleerd. De toe te passen normen voor dit begrotingscriterium zijn gebaseerd op artikelen 189, 190 en 191 van de Gemeentewet en moeten door de raad nader worden ingevuld en geconcretiseerd. Dit gebeurt door middel van de begroting en via de verordening op het financieel beheer ex artikel 212 van de Gemeentewet. Het begrotingscriterium is verder verfijnd en uitgewerkt in de Kadernota Rechtmatigheid van de Commissie BBV. Belangrijk hierbij is dat het overschrijden van de begroting altijd onrechtmatig is, maar niet in alle gevallen hoeft te worden meegewogen in het accountantsoordeel. In het kader van de begrotingsrechtmatigheid moet gekeken worden naar de lastenoverschrijdingen per programma. Zie hierna voor een overzicht van de lastenoverschrijdingen per programma en de eventuele overschrijdingen van investeringskredieten.

Ten aanzien van de jaarrekening van de gemeente Stadskanaal zijn op de programma’s geen begrotingsoverschrijdingen op de lasten te constateren. Derhalve is geen sprake van onrechtmatigheden als gevolg van begrotingsoverschrijdingen op de lasten.

4.5 BBV, WNT, SiSa (1)

BBV wordt nageleefd

WNT-verantwoording voldoet aan de vereisten

Geen bevindingen SiSa-bijlage

Bevindingen ten aanzien van naleving van de wettelijke verslaggevingsregels (BBV)

Wij hebben vastgesteld dat gemeente Stadskanaal de wettelijke verslagleggingsregels (BBV) heeft nageleefd.

Naleving van de (publicatieverplichtingen) WNT

De Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) is met ingang van 2013 van toepassing en vervangt tegelijkertijd de Wopt (Wet openbaarmaking uit publieke middelen gefinancierde topinkomens). Doelstelling van de wet is te verhinderen dat instellingen in de publieke en semipublieke sectoren rechtens in staat zijn bovenmatige bezoldigingen toe te kennen.

Voor gemeenten geldt dat de gemeentesecretaris en de griffier als topfunctionaris worden aangemerkt. De algemene bezoldiging voor een topfunctionaris mag voor 2020 niet meer bedragen dan € 201.000 per jaar. De externe accountant is belast met de controle op de naleving van de WNT door de instelling.

Overschrijding van de bezoldigingsnorm wordt aangemerkt als een onverschuldigde betaling, die door de topfunctionaris terugbetaald moet worden aan de instelling. Gebeurt dit niet, dan is BDO als accountant wettelijk verplicht om bij het ministerie melding te doen van deze onverschuldigde betaling. Wij hebben tevens een meldingsplicht indien u geen of onjuiste gegevens heeft gepubliceerd in de jaarrekening.

Wij hebben vastgesteld dat de bezoldigingen over 2020 van de gemeente Stadskanaal niet strijdig zijn met de WNT en dat de jaarrekening 2020 van de gemeente Stadskanaal voldoet aan de publicatieverplichtingen van de WNT.

SiSa-bijlage

Wij hebben de in de SiSa-bijlage van de jaarrekening genoemde specifieke uitkeringen gecontroleerd met inachtneming van de Nota verwachting accountantscontrole SiSa 2020. Op grond van ons onderzoek hebben wij bij uw specifieke uitkeringen geen fouten en/of onzekerheden geconstateerd die de voor SiSa geldende rapporteringstolerantie overschrijden. Zie tevens **Bijlage B**.

ToZo-regelingen

De Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandige ondernemers (ToZo) is een van de steunmaatregelen van het kabinet om ondernemers te ondersteunen tijdens de coronacrisis. De regeling kent verschillende tranches met verschillende rechtmatigheidsvereisten:

- ToZo 1: aanvragen tussen 1 maart 2020 tot 1 juni 2020
- ToZo 2: aanvragen vanaf 1 juni 2020 tot 1 oktober 2020
- ToZo 3: aanvragen vanaf 1 oktober 2020 tot 1 april 2021

4.5 BBV, WNT, SiSa (2)

Specifieke eisen aan verantwoording en controle ToZo regelingen

M&O-beleid toereikend, afhandeling IB-signalen loopt door in 2021

Afhandeling signalen in 2021 wezenlijk, ander financieel risico

ToZo-regelingen (vervolg)

Gemeente Stadskanaal heeft voor de uitvoering van de ToZo-regelingen bevoorschotting vanuit het Rijk ontvangen voor een bedrag van € 4,1 mln. De bestedingen worden verantwoord via de gebruikelijke SiSa-bijlage bij de jaarrekening. Het aantal regels voor de ToZo in de tabel van fouten en onzekerheden is uitgebreider dan voor de andere specifieke uitkeringen. Over alle regels dient te worden gerapporteerd. In de bijlage B (tabellen 2 & 3) hebben wij dit gedaan. De bestedingen in het kader van de ToZo-regeling over 2020 bedragen € 1,5 mln. voor levensonderhoud en € 0,3 mln. verstrekking in het kader van bedrijfskapitaal. Wij hebben de SiSa-bijlage gecontroleerd aan de hand van de geldende nota verwachtingen accountantscontrole SiSa 2020 d.d. 8 april 2021 en de nadere richtlijnen van het SDO.

Een van de specifieke aspecten ter zake de ToZo-regelingen zoals die volgen uit de Nota verwachting accountantscontrole SiSa 2020 betreft het beleid ter bestrijding van Misbruik en Oneigenlijk gebruik (M&O) met behulp van IB-signalen. Het ministerie van SZW heeft het Inlichtingenbureau (IB) gevraagd een informatieproduct te ontwikkelen voor de ToZo-regeling. Dit om gemeenten te ondersteunen bij de controle van de aanvullende uitkering aan ondernemers. Van gemeenten wordt verwacht dat zij in aanvulling op het bestaande M&O-beleid specifiek aandacht aan de ToZo besteden.

Wij hebben conform verwachtingen de opzet van het M&O-beleid van de gemeente Stadskanaal inzake de ToZo regeling gecontroleerd. Dit beleid ziet onder andere op de maatregelen die de gemeente heeft ingeregeld, waaronder de controle achteraf, en het gebruik en de behandeling van de IB-signalen daarbij. Voorts is getoetst of de opzet die Stadskanaal voor dit M&O-beleid heeft gemaakt ook feitelijk wordt nageleefd. In dit kader hebben wij vastgesteld uitvraag en opvolging van de IB-signalen door de gemeente ter hand is genomen. Zoals in de Nota reeds was voorzien is ook Stadskanaal er evenwel nog niet in geslaagd alle ontvangen IB-signalen over 2020 af te handelen vóórdat zij de SiSa-bijlage ten behoeve van de jaarrekening 2020 moest opstellen. Conform voorschrift schuift de opvolging van de over 2020 nog niet afgehandelde signalen door naar de verantwoording over 2021.

Wanneer bij de gemeente Stadskanaal sprake is van een toereikend M&O-beleid behoeven de nog niet afgehandelde signalen niet te leiden tot een onzekerheid of fout in de verantwoording over 2020. De uitvoering van het M&O-beleid loopt door in 2021. Afhandeling van IB-signalen in 2021 (na sluiting van de administratie over 2020) met gevolgen voor eerder afgegeven beschikkingen ToZo, moeten worden verantwoord in de SiSa-bijlage over 2021. Uiteraard moet de gemeente in 2021 uitvoering blijven geven aan haar M&O-beleid en controleplan in deze. Bij eventuele niet naleving dienen wij daarover te rapporteren in ons accountantsverslag bij de jaarrekening 2021 en vormt dit derhalve (in de afrekening met het Rijk) een financieel risico.

Bijlagen

A Onze controle

B Bevindingen SiSa-bijlagen

A. Onze controle

A. Onze controle (1)

Doel en object van de controle

Het doel van de controle is het geven van een onafhankelijk oordeel of de financiële overzichten van de gemeente Stadskanaal, in alle van materieel belang zijnde opzichten, zijn opgesteld in overeenstemming met het BBV. Voor een uitgebreide beschrijving van onze aanpak verwijzen wij naar onze opdrachtbevestiging d.d. 10 september 2020 met kenmerk ‘EJJ/PS/TvdW/DC/1004103/026’.

Materialiteit

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel. Bij onze controlewerkzaamheden hebben wij als uitgangspunt de door de raad vastgestelde toleranties gehanteerd. De raad heeft ons daarbij opgedragen om bij onze oordeelsvorming en rapportering uit te gaan van de hierna vermelde goedkeurings- en rapporteringstolerantie. Op basis van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (BADO) en onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 1.250.000. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn. Wij zijn met u overeengekomen dat wij tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven 5% van de goedkeuringstolerantie rapporteren, alsmede afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn. Onze controle richt zich tevens op de getrouwheid en rechtmatigheid van de informatie in de WNT-verantwoording en de SiSa-bijlage van de jaarrekening. Voor de WNT en SiSa gelden specifiek voorgeschreven rapporteringstoleranties die veelal lager zijn dan uw rapporteringstolerantie. Wij passen deze voorgeschreven WNT- en SiSa-toleranties eveneens op correcte wijze toe.

Onafhankelijkheid

Nederlands recht en overige beroepsregels, zoals de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO), vereisen dat wij onafhankelijk zijn ten opzichte van onze controlecliënten. Wij zijn van mening dat door ons is voldaan aan deze eisen. Wij bevestigen dat we geen giften hebben gegeven aan dan wel aangenomen van de organisatie of haar personeel. Wij hebben de overige dienstverlening naast de controle van de jaarrekening beoordeeld aan de hand van onze beroepsregels en hebben geconcludeerd dat het type dienstverlening en de vergoeding onze onafhankelijkheid niet beïnvloeden.

A. Onze controle (2)

Opdracht en controleaanpak

Wij hebben de jaarrekening gecontroleerd conform de Nederlandse controlestandaarden en de met u gemaakte afspraken in de opdrachtbevestiging van 19 september 2020. Tevens beoordeelden wij de verenigbaarheid van de andere informatie, inclusief de overige gegevens en het jaarverslag met de jaarrekening en of deze geen materiële afwijkingen bevatten op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins. Voor een accountantscontrole gelden inherente beperkingen, die zijn uiteengezet in de opdrachtbevestiging.

Onze controleaanpak is gebaseerd op een gegevensgerichte en risicogerichte benadering. Deze aanpak gaat uit van een risicoanalyse op transactiestromen, zoals verkoopactiviteiten en personeelszaken. Daarnaast worden bedrijfsrisico's beoordeeld die voortvloeien uit de strategie en operaties van gemeente Stadskanaal. In de risicoanalyse hebben wij beoordeeld in hoeverre de onderkende risico's van invloed kunnen zijn op de jaarrekening.

De risico's met een hoge waarschijnlijkheid van het zich voordoen en mogelijk materiële impact hebben in onze controle meer aandacht gehad. Deze risico's betreffen:

- Management override; en
- Niet voldoen aan de aanbestedingsrichtlijnen.

Strekking van de controleverklaring

Aangezien de jaarrekening 2020 van gemeente Stadskanaal aan de daaraan te stellen eisen voldoet, hebben wij een goedkeurende controleverklaring, gedateerd op 24 juni 2021, afgegeven bij deze jaarrekening. Alle bevindingen voortvloeiend uit onze controle van de jaarrekening 2020 zijn afdoende behandeld en onze controle is afgerond.

Continuïteit

De waarderingen in de jaarrekening van gemeente Stadskanaal zijn gebaseerd op de veronderstelling dat gemeente Stadskanaal als geheel in continuïteit zal worden voortgezet. De inschatting of een duurzame voorzetting mogelijk is, inclusief de eventueel in de jaarrekening op te nemen toelichting, is de wettelijke verantwoordelijkheid van het college van burgemeester en wethouders. Als accountant beoordelen wij de aanvaardbaarheid van de door het college van burgemeester en wethouders ingeschatte mogelijkheden tot een duurzame voortzetting. Wij vinden deze inschatting aanvaardbaar.

A. Onze controle (3)

Het jaarverslag is verenigbaar met de jaarrekening en bevat geen materiële afwijkingen

De jaarstukken 2020 van uw gemeente bestaan uit:

- het jaarverslag 2020 (programmaverantwoording en verplichte paragrafen);
- de jaarrekening 2020 (balans met toelichting, overzicht van baten en lasten in de jaarrekening met toelichting inclusief SiSa-bijlage en taakvelden).

In het onderdeel 'programmaverantwoording' van het jaarverslag dient informatie opgenomen te worden over: wat hebben we gedaan, wat hebben we bereikt en wat heeft het gekost? De programmaverantwoording vormt samen met de verplicht voorgeschreven paragrafen (zoals weerstandsvermogen, bedrijfsvoering etc.) het jaarverslag. Beide onderdelen vallen niet (expliciet) onder de controle van de jaarrekening. Het primaire object van de accountantscontrole (op grond van artikel 213 van de Gemeentewet) is de jaarrekening (de balans met toelichting en het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening met toelichting). De inhoud van het jaarverslag (programmaverantwoording en paragrafen) hebben wij getoetst. Bij onze controle hebben wij geen materiële afwijkingen tussen het jaarverslag en de jaarrekening geconstateerd. Het jaarverslag en de jaarrekening zijn met elkaar verenigbaar.

De grondslagen van de jaarrekening 2020 zijn aanvaardbaar

De belangrijkste verslaggevingsgrondslagen van uw gemeente zijn uiteengezet in de grondslagen van de jaarrekening 2020. In 2020 zijn er geen wijzigingen geweest in toegepaste verslaggevingsgrondslagen die een aanzienlijke invloed hebben op de baten en lasten of de financiële positie van uw gemeente. Significante verslaggevingsgrondslagen en toepassing hiervan zijn belangrijk voor de presentatie van de financiële positie van uw gemeente en de baten en lasten in de jaarrekening. Daarnaast vereisen zij van het college en het management dat zij een oordeel vormen ten aanzien van soms moeilijke, subjectieve en complexe posities vaak vanwege de noodzaak om inschattingen te moeten maken over het effect van zaken die inherent onzeker zijn. Wij hebben het door het college en het management toegepaste proces met betrekking tot significante verslaggevingsaspecten geëvalueerd en hebben gegevensgerichte controlewerkzaamheden uitgevoerd.

Fraude en non-compliance

Onze controle is niet specifiek gericht op het ontdekken van fraude. Bij de planning voor de jaarrekeningcontrole, houden wij rekening met het risico dat de jaarrekening als gevolg van fraude en onregelmatigheden onjuistheden van materieel belang zou kunnen bevatten. Daarnaast hebben wij beoordeeld in hoeverre sprake kan zijn van een risico omtrent corruptie. Eén van de door ons uitgevoerde maatregelen is het bespreken van de mogelijke frauderisico's en mogelijke fraudesituaties op verschillende niveaus binnen de organisatie Hiertoe hebben wij de mogelijke frauderisico's en de mogelijke fraudesituaties besproken met de directie en functionaris(sen) en met het college/de auditcommissie/de raad. Deze besprekingen en onze controlewerkzaamheden hebben geen aanwijzingen voor materiële fraude opgeleverd.

Bij de beoordeling van het risico omtrent corruptie hebben wij gekeken naar klant specifieke omstandigheden zoals de geografische plaats van de activiteiten, hebben we gekeken naar de sectoren waar corruptie meer dan gemiddeld voorkomt en hebben we beoordeeld in hoeverre buitenlandse wetgeving als de UK Bribery Act en de US Foreign Corrupt Practices Act van invloed kunnen zijn.

Wij hebben aandacht besteed aan de compliance met de voor u van toepassing zijnde wet- en regelgeving en overige bepalingen voor zover wij die van belang achten in het kader van onze controle van de jaarrekening. Bij die werkzaamheden hebben wij geen materiële non-compliance geconstateerd.

Geautomatiseerde gegevensverwerking

De accountant dient op basis van artikel 2:393, lid 4 BW, melding te maken van zijn bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking. Tijdens de interim-controle hebben wij ook relevante processen met betrekking tot de geautomatiseerde gegevensverwerking getoetst. Voor onze bevindingen verwijzen wij naar onze management letter 2020.

Wij hebben de automatiseringsorganisatie van de organisatie uitsluitend in het kader van de jaarrekeningcontrole beoordeeld. Voor de bevindingen aangaande de interim-controle verwijzen wij naar onze management letter 2020.

B. Bevindingen SiSa-bijlage

B. Bevindingen SiSa-bijlage (1)

Inleiding

Bij de jaarrekening wordt als bijlage de SiSa-verantwoording toegevoegd. De gemeente Stadskanaal heeft de rechtmatige totstandkoming van de SiSa-bijlage getoetst. In onderstaande tabel zijn de te rapporteren bevindingen opgenomen:

Op grond van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden, artikel 5, lid 4, rapporteren wij in dit rapport over de fouten en onzekerheden van de specifieke uitkeringen die in 2020 in het kader van SiSa worden verantwoord. Per regeling is aangegeven of, en zo ja welke financiële fouten of onzekerheden zijn geconstateerd.

Strekking controleverklaring getrouwheid (jaarrekening)	GOEDKEUREND
Strekking controleverklaring rechtmatigheid (jaarrekening)	GOEDKEUREND

NR.	SPECIFIEKE UITKERING OF OVERIG	FOUT OF ONZEKERHEID	FINANCIËLE OMVANG IN €	TOELICHTING FOUT/ONZEKERHEID
FIN B1	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek			
OCW D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB)			
IenW E3	Subsidieregeling sanering verkeerslawaai			
IenW E6B	Bodemsanering (excl. Bedrijvenregeling) 2005=2009			
SZW G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2020			
SZW G3	Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeente 2020			
SZW G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (ToZo) _gemeentedeel 2020			Zie volgende pagina's
VWS H4	Specifieke uitkering Sport			
VWS H8	Specifieke uitkering voor lokale Sportakkoorden (Regeling Sportakkoord)			
GRO2C	Verkeer en vervoer Groningen			
GRO8c	Leefbaarheid Groningen			

B. Bevindingen SiSa-bijlage (2) - ToZo

ToZo

Onderstaand is de verplichte rapporteringstabel over de ToZo-regelingen. Aangezien wij geen controlebevindingen hebben onderkend aangaande de ToZo, zijn onderstaande tabellen leeg verantwoord.

NR.	SPECIFIEKE UITKERING OF OVERIG	FOUT OF ONZEKERHEID	FINANCIËLE OMVANG IN €	TOELICHTING FOUT/ONZEKERHEID
G4	ToZo 1_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet en geen identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	Fout		
G4	ToZo 1_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet en geen identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	Onzekerheid		
G4	ToZo 1_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet, maar wel identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	Formele onrechtmatigheid		
G4	ToZo 1_fundamentele rechtmatigheidseisen exclusief identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet	Fout		
G4	ToZo 1_fundamentele rechtmatigheidseisen exclusief identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet	Onzekerheid		
G4	ToZo 1_belangrijke rechtmatigheidseisen (toepassing artikel 21, lid 3 Besluit 17 april)	Fout		
G4	ToZo 1_belangrijke rechtmatigheidseisen (toepassing artikel 21, lid 3 Besluit 17 april)	Onzekerheid		
G4	ToZo 2_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet en geen identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	Fout		
G4	ToZo 2_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet en geen identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	Onzekerheid		
G4	ToZo 2_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet, maar wel identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	Formele onrechtmatigheid		

ToZo (vervolg)

NR.	SPECIFIEKE UITKERING OF OVERIG	FOUT OF ONZEKERHEID	FINANCIËLE OMVANG IN €	TOELICHTING FOUT/ONZEKERHEID
G4	ToZo 2, exclusief identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet	Fout		
G4	ToZo 2, exclusief identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet	Onzekerheid		
G4	ToZo 3_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet en geen identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	Fout		
G4	ToZo 3_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet en geen identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	Onzekerheid		
G4	ToZo 3_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet, maar wel identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	Formele onrechtmatigheid		
G4	ToZo 3, exclusief identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet	Fout		
G4	ToZo 3, exclusief identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet	Onzekerheid		
G4	Omvang vorderingen levensonderhoud (jaar T) ToZo 1 (i.v.m. verstrekte voorschotten op ToZo-aanvragen levensonderhoud welke zijn ingediend vóór 22 april 2020)	Fout		
G4	Omvang vorderingen levensonderhoud (jaar T) ToZo 1 (i.v.m. verstrekte voorschotten op ToZo-aanvragen levensonderhoud welke zijn ingediend vóór 22 april 2020)	Onzekerheid		

bdo.nl